

НЕ. 10. – НЕ. 12. Технологія виготовлення сукні

Оздоблення

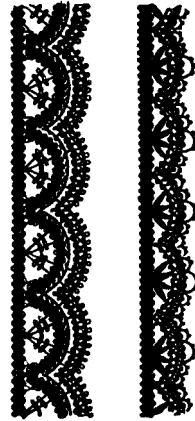
При виготовленні легкого жіночого одягу в якості оздоблення застосовують мереживо, зборки, оборки, волани, рюші, буфи, бейки.

Мереживо – самий найпоширеніший вид оздоблення виробів легкого одягу.

Мереживо виготовляють у вигляді полотна, яке потім розділяють на окремі смужки (мал.1), у вигляді стрічки або штучних виробів (2 і 3).

Мал.1

Мал.2

Мал.3

Зборки використовують в якості оздоблення, замість виточок, для створення вільного силуету (мал. 4).

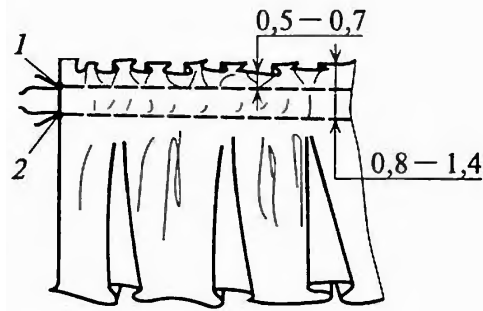
Мал. 4

Зборки можна виконувати трьома способами: на двухголковій машині зі спеціальним пристосуванням (в масовому виробництві); на зшивній машині; ручним способом.

При виконанні зборок на двухголковій машині використовують спеціальну лапку.

На зшивній машині слабо затягнутими стібками прокладають дві строчки (мал. 5): перша на відстані 0,5 – 0,7 см від зрізу; друга – на відстані 0,8- 1,4 см від зрізу. Зріз деталі стягують нижніми нитками на необхідну величину, рівномірно розташовуючи зборки. Строчки після зшивання в кінцях закріплюють. В

залежності від властивостей тканини і моделі нижня строчка може попадати або не попадати в шов при подальшій обробці. Якщо нижня строчка не попадає в шов то її потрібно видалити після обробки з'єднувального шва.

Мал.5

При ручному способі виконання зборок прокладають дві строчки прямих ручних стібків з частотою 3 – 4 стібка в 1 см. відстань від зрізів: перша строчка – на 0,5 – 0,7 см; друга 0,8 – 1,4 см. стягують тканину. Рівномірно розподіляють зборки. На початку і кінці строчок повинні бути виконані закріпки.

Оборки виконують із м'яких, легко драпіруємих тканин. Оборки розташовують на виробі вертикально, горизонтально, по лініям кокеток і т. д. вони можуть бути виконані із основної або оздоблювальної тканини (мал. 6). Наприклад, сукня із тканини з малюнком може бути оброблена оборкою із однотонної тканини.

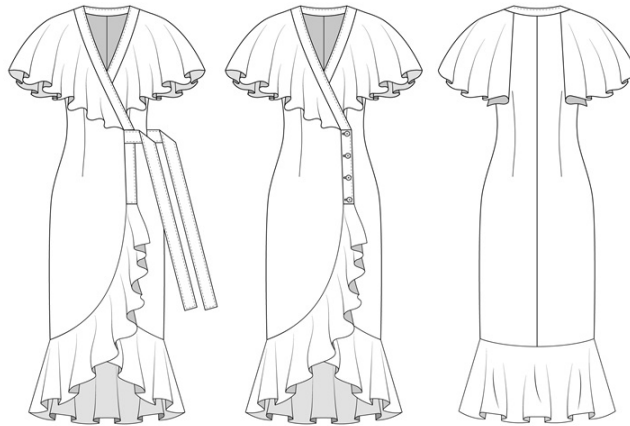
Мал. 6

Викроюють оборки під кутом 45° до нитки основи (інколи в поперечному напрямленні) шириною від 1,5 до 30 см в залежності від моделі. Довжина оборки крою повинна бути в півтора або два рази більша довжини її в готовому вигляді. Оборки, виконані в складку або плісе, викроюють в три рази довші лінії її пришивання.

Волани відрізняють від оборок формою крою. Вони викроюються по колу (мал. 7). Довжина смужки по внутрішній лінії повинна дорівнювати довжині лінії її пришивання.

Відлітні зрізи оборок і воланів обробляють на машині зигзагоподібної строчки, на зшивній машині вузьким швом у підгин з закритим зрізом, обкантувальним швом.

Оборки і волани можуть бути пришиті, настрочені і вшиті між двома деталями або в припуск складки.

Мал. 7

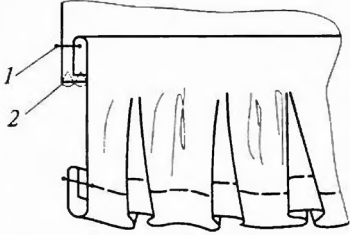
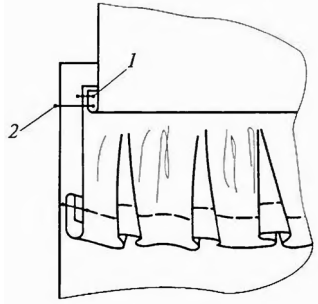
Рюш – деталь оздоблення з двома обробленими зрізами. З'єднують рюші з виробом, прокладаючи строчку по середині рюші або вздовж його краю (мал. 8).

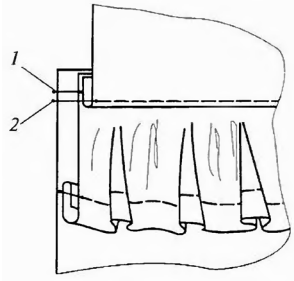

Мал. 8

Викроюють рюші у вигляді прямокутника, довжина якого в 1,5 – 2 рази довша рюшу в готовому вигляді, нитка основи проходить під кутом 45° до нитки основи. Ширина залежить від моделі.

З'єднання оборок, воланів і рюш з виробом

№ з/п	Назва операції	Технічні умови на виконання операції	Графічне зображення або схема
1	Пришивання оборок, воланів	Після обробки зрізів воланів або оборок складають деталь оздоблення з основною деталлю лицьовими сторонами всередину, урівнюючи зрізи (мал. а), пришивають (строчка 1) і обметують (строчка 2)	
2	Вшивання оборок, воланів між двома деталями Зшивним швом	<p>Пришивають оздоблення до зрізу одної деталі по другій строчці утворення зборок або на відстані 0,7 – 1,2 см від зрізу (строчка 1).</p> <p>Складають деталь з оборкою (воланом) з другою деталлю лицьовими сторонами всередину, урівнюючи зрізи; пришивають, розташовуючи строчку на 0,1 см від строчки пришивання оздоблення (строчка 2). Шов обметують і запрасовують в сторону протилежну від розташування оборки (волана)</p>	
	Накладним швом з закритим зрізом	Пришивають оборку або волан до нижньої деталі (строчка 1). Запрасовують (заметують) згин верхньої деталі по наміченій лінії.	

		Настрочують таким чином, щоб згин верхньої деталі перекривав строчку з'єднання оборки на 0,1 – 0,2 см (строчка 2)	
3 3.1	З'єднання рюші з виробом Утворення зборки по рюші	Після обробки зрізів по середині рюшу прокладають дві строчки слабо затягнутими стібками для утворення зборки; відстань між строчками 0,2 см. Зборки розташовують рівномірно по всій дожині	
3.2	Пришивання рюші	Суміщають лінію пришивання рюші на основній деталі з лінією по середині рюші. Настрочують прямою або зигзагоподібною строчкою, розташовуючи її між допоміжними строчками. Нитки допоміжних строчок видаляють	

Одним із давно забутих способів оздоблення жіночого та дитячого одягу є виконання **буфів** (Мал. 9). Буфами почали оздоблювати свій одяг заможні люди в період середньовіччя.

Мал. 9

В перекладі bouffer значить надуватися і стирчати. Ця декоративна техніка, яка прийшла до нас з народного одягу, в якому вона традиційно виконувалася на білизні, дитячому та жіночому одязі.

Цей вид оздоблення використовують для святкового вбрання, а також для прикрашення виробів домашнього вжитку. Випукла поверхня з чітким малюнком надає виробу святкового, урочистого вигляду.

Для виконання такого роду робіт необхідно традиційно однотонна тканина. Особливо добре виглядають буфи на атласних і бархатних поверхнях. В якості вишивальних ниток використовуються нитки різноманітної товщини та шнури.

Буфи на відмінну від зборок виконуються на самій деталі. Такий вид оздоблення несе не лише декоративне але й конструктивне навантаження. Буфи можуть одночасно замінювати виточки по лінії плеча, талії, а також по низу рукава (тоді вони мають вигляд манжети). Буфи можна виконати традиційним ручним способом із використанням машинних строчок.

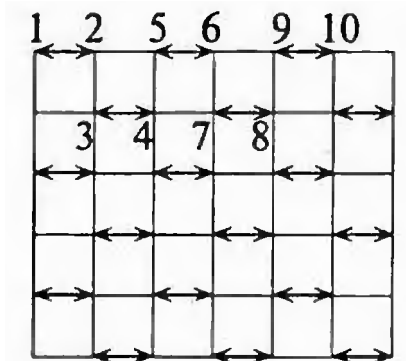
Ручні буфи можуть мати різні малюнки, особливо для оздоблення суконь.

Розмічають буфи точками, або лініями зі зворотної сторони деталей. Кількість рядків буф залежить від малюнка. Відстань між рядами 0,8-1,0 см, між точками – 0,5 см. Точки в кожному ряду повинні знаходитись одна над одною.

Спочатку прокладають зметувальні строчки, при цьому голку вводять в тканину точно в точку, а виводять посередині між двома точками, після цього нитки затягують таким чином, щоб утворились склади згинами вгору. Склади повинні бути натягнуті, але настільки, щоб їх можна було пересунути.

Після отримання склад починають вишивати малюнок.

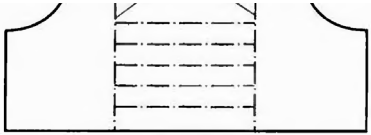
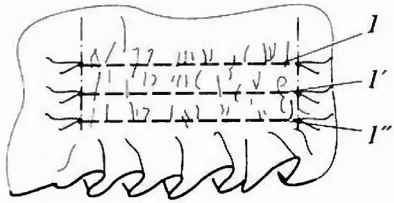
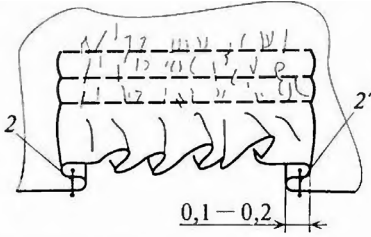
Для отримання вафельного малюнка, або малюнка під назвою “бджолині соти” закріплюють по черзі стібками хрест на хрест по дві складочки рядка, виконуючи 4-5 стібків в кожній закріпці. Малюнок буф виконують групами. Після вишивання нитки, якими виконували зборку, видаляють. Нижче показана схема виконання буф вручну (мал. 10). Буфи вафельні збирають з лицьової сторони.

Мал. 10

Буфи, виконані машинним способом, бувають різних видів.

Обробка буф машинним способом

№ з/п	Назва операції	Технічні умови на виконання операції	Графічне зображення або схема
1	Розмітка простих буф	На лицьовій стороні виробу намічають декілька паралельних ліній. Відстань між ними і їх кількість залежить від моделі. Лінії, перпендикулярні лініям буф, визначають довжину строчки	
2	Прокладання машинних строчок	По наміченим лініям прокладають машинні строчки з слабо затягнутими стібками	
3	Збирання буф	Нитки виводять на виворітню сторону виробу і збирають буфи потрібної довжини, рівномірно розподіляючи зборку, зав'язують вузли (строчки 1, 1, 1)	
4	Закріплення кінців буф	В кінцях буф основну тканину застрочують складкою глибиною 0,1 – 0,2 см таким чином, щоб кінці строчок з вузлами попали в шов застрочування (строчки 2 і 2)	

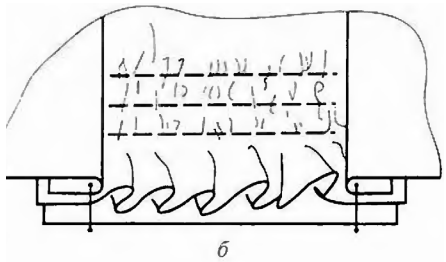
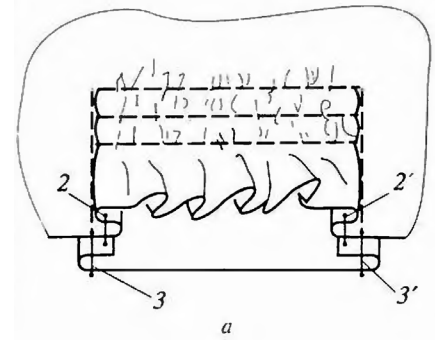
5

З'єднання буф з підкладкою

Для запобігання буф від розтягування з виворітної сторони буфи з'єднують з підкладкою з основного чи додаткового матеріалу. Розміри підкладки повинні відповідати розміру (і формі) буф в готовому вигляді плюс припуски на обробку зрізів.

Буфи на суцільній деталі (мал. а): зрізи підкладки підгинають (або обметують) і настрочують в шов застрочених складок (строчки 3 і 3) по верхній і нижній строчкам буф. Допускають з'єднання підкладки потайними стібками.

Буфи, які входять в шви з'єднання деталей (мал. б): обрізні краї підкладки входять в шви з'єднання деталей

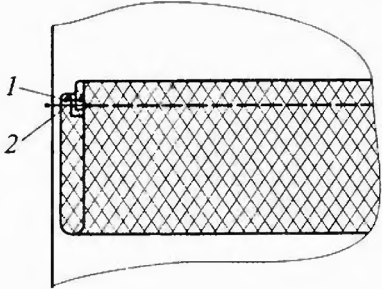
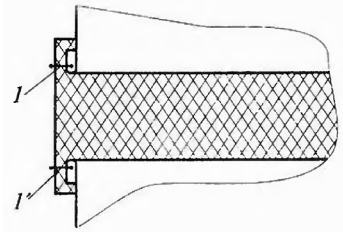
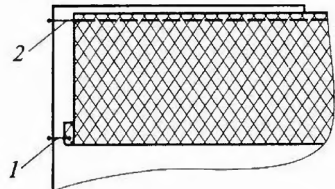
Бейки – це смужки, які викроєні із основної чи оздоблювальної тканини. Застосовують їх для оздоблення виробів (мал. 11). Бейки бувають подвійними або одинарними; пришивними чи вшивними. Розташовують бейки горизонтально, вертикально, на суцільній деталі або по її краям. Викроюють бейки під кутом 45° до нитки основи. Ширина залежить від моделі.

Мал. 11

З'єднання бейок з виробом

№ з'їп	Назва операції	Технічні умови на виконання операції	Графічне зображення або схема
1 1.1	З'єднання настрочних бейок Одинарної	Бейку накладають лицьовою стороною вниз. Пришивають (строчка 1) швом шириною 0,5 – 0,7 см, потім бейку відгинають, закриваючи шов пришивання; підгинають на 0,5 – 0,7 см всередину, настрочують по краю (строчка 2)	
1.2	Подвійної	Бейку складену вдвоє посередині, накладають зрізом до наміченої лінії, пришивають швом шириною 0,5 – 0,7 см (строчка 1), відтягують, закриваючи шов пришивання, і настрочують по згину бейки (строчка 2)	

1.3	Подвійної з відлітним краєм	Смужку тканини для бейки складають посередині лицьовою стороною всередину і зшивають швом шириною 0,5 – 0,7 см (строчка 1), вивертають, розправляють, розташовуючи шов на згині, потім бейку накладають на основну деталь і настрочують по краю (строчка 2)	
2 2.1	З'єднання вшивних бейок Перший спосіб	Бейку складають з деталлю лицьовими сторонами всередину, пришивають швом шириною 1,0 – 1,5 см. Шов відгинають в сторону основної деталі. Таким же чином з'єднують інший зріз бейки з основною деталлю (строчки 1 і 1)	
2.2	Другий спосіб	Якщо один зріз одинарної бейки входить в шов з'єднання деталей, бейку накладають до наміченої лінії на виріб лицьовою стороною вниз, пришивають швом шириною 0,5 – 0,7 см (строчка 1), відгинають і з'єднують зрізи бейки і основної деталі машинною строчкою (строчка 2)	

Контрольні питання

1. Які види оздоблення застосовують при виготовленні легкого жіночого одягу?
2. Які показники будуть впливати на вибір оздоблення?

3. Чим відрізняються волани від оборок?
4. Що таке бейки?
5. Що таке рюш?
6. Опишіть вимоги до розкрою рюш?
7. Які є способи обробки буф?

Література

1. Труханова А. Т. Иллюстрированное пособие по технологии легкой одежды: Учеб. Пособие для учащихся профессиональных учебных заведений. – М.: Высшая школа; Изд. центр «Академия», 2000. – 176 с.: ил.
2. Силаева М. А. Пошив изделий по индивидуальным заказам: Учебник для нач. проф. Образования / Марина Александровна Силаева. – 2-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 528